

66-200 Świebodzin, ul.30 Stycznia 5
☎ (068) 38 243 54, Fax 068 38 243 15
e-mail: psse swiebodzin@sanepid.gov.pl
ePUAP: /PSSE_w_Swiebodzinie
NIP: 9271082701, Regon 970777855

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W ŚWIEBODZINIE

Świebodzin, dnia 25 marca 2024r.

**OBSZAROWA OCENA JAKOŚCI WODY
PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI
NA TERENIE GMINY ZBĄSZYNEK ZA 2023 R.**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie na podstawie:

- art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416),
- art. 12 ust. 1, 4 i 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z dnia 7 czerwca 2001 roku (Dz. U. z 2023r. poz. 537 ze zm.),
- § 23 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017r. poz. 2294 ze zm.)

po rozpatrzeniu danych zawartych w sprawozdaniach z badań próbek wody pobranych w roku 2023, w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego sprawowanego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie oraz kontroli wewnętrznej prowadzonej przez producentów wody, a także po podjętych w tym czasie działaniach naprawczych dokonał obszarowej oceny jakości wody pochodzącej z wodociągów publicznych i indywidualnych ujęć wody z terenu gminy Zbąszynek wraz z szacowaniem ryzyka zdrowotnego konsumentów. Badania mogą być wykonywane przez laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości badań zatwierdzonym przez organy Inspekcji Sanitarnej.

1. Liczba zaopatrywanej ludności na terenie gminy.

- Liczba zaopatrywanej ludności w wodę pochodzącą z wodociągów publicznych ogółem na terenie Gminy Zbąszynek: ok. 7975 osób.

2. Informacje na temat jakości wody na terenie gminy.

Tabela 1. Wykaz producentów wody na terenie Gminy Zbąszynek, liczba zaopatrywanej ludności, uzdatnianie wody, kwestionowane parametry w roku 2023 oraz jakość wody na dzień 31.12.2023r.

Lp.	Producent wody (nazwa/adres)	Eksploatowany wodociąg (zaopatrywane miejscowości)	Produkcja wody [m ³ /d]	Liczba zaopatrywanej ludności	Uzdatnianie wody (metody)	Kwestionowane parametry – ilość dni przekroczeń w roku	Jakość wody na dzień 31.12.2023r. – kwestionowany parametr
Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia							
1.	Samorządowy Zakład Usług Komunalnych w Zbąszynku ul. PCK2, 66-210 Zbąszynek	Wodociąg publiczny w Zbąszynku (Zbąszynek, Bronikowo, Dąbrówka Wlkp. oraz Zakład Ikea Industry w miejscowości Chlastawa)	1230	6060	napowietrzanie filtracja ciśnieniowa odżelazianie i odmanganianie	-	Woda przydatna do spożycia
2.		Wodociąg publiczny w Nowym Gościńcu (Nowy Gościńiec)	2,5	39	napowietrzanie filtracja ciśnieniowa odżelazianie i odmanganianie, zmiękczenie	Utlenialność KmnO4- 5,9mg/l O2 07.07.2023-02.08.2023-26 dni	Woda przydatna do spożycia
3.		Wodociąg publiczny w Rogozińcu (Rogoziniec, Mc Donald 's' i Stacja Paliw „BP” w m. Rogoziniec i Chociszewo)	169	537	napowietrzanie filtracja ciśnieniowa odżelazianie i odmanganianie promieniowanie ultrafioletowe (UV)	-	Woda przydatna do spożycia
4.		Wodociąg publiczny w Chlastawie (Chlastawa, Kosieczyn, Kręcko)	298	1273	napowietrzanie filtracja ciśnieniowa odżelazianie i odmanganianie promieniowanie ultrafioletowe (UV)	mętność-1,4 NTU 29.06.2023 - 02.08.2023-34 dni	Woda przydatna do spożycia
5.		Wodociąg publiczny w Samsonkach (Samsonki, Gospodarstwo Rolne zajmujące się hodowlą bydła mlecznego i rzeźnego)	20	33	napowietrzanie filtracja ciśnieniowa odżelazianie i odmanganianie promieniowanie ultrafioletowe (UV)	-	Woda przydatna do spożycia
6.		Wodociąg publiczny w Stradzewie (Stradzewo)	18	33	napowietrzanie filtracja ciśnieniowa odżelazianie i odmanganianie	Chlorki, Siarczany, 1,2dichloroetan, twardość ogólna - <250mg/l; <250mg/l; 9,55µg/l; <1000mg/l 2023-07-07-2023-10-03-88 dni	Woda przydatna do spożycia

We wszystkich wodociągach nie prowadzi się stałej dezynfekcji jedynie w przypadku pogorszenia się jakości wody lub wystąpienia sytuacji mogącej skutkować zmianą jakości wody prowadzona jest dezynfekcja przy użyciu podchlorynu sodu.

3. Wykaz miejscowości na terenie, których kwestionowano okresowo jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w trakcie 2023r.

Częstotliwość pobierania próbek dostosowana była do wielkości produkcji oraz ilości odbiorców wody zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7

grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017r. poz. 2294 ze zm.).

Zakres wykonanych badań mikrobiologicznych, fizykochemicznych i organoleptycznych był zgodny z załącznikiem nr 2 ww. rozporządzenia.

Tabela 2. Wykaz miejscowości na terenie gminy Zbąszynek, w których kwestionowano okresowo jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w trakcie 2023r.

Lp.	Grupy wodociągów wg produkcji dobowej wody	Nazwa wodociągu	Zaopatrywane miejscowości/ obiekty	Stwierdzone przekroczenia jakości wody	Podjęte działania naprawcze	Dopuszczalna wartość parametru
1.	≤100 m ³	Wodociąg publiczny w Nowym Gościńcu	Nowy Gościńiec	Utlenialność KmnO ₄ -5,9 mg/l O ₂	Przeplukano złoza filtracyjne oraz całą instalację w SUW	Utlenialność KmnO ₄ -5,0 mg/l O ₂
2.	≤100 m ³	Wodociąg publiczny w Stradzewie	Stradzewo	Chlorki, Siarczany, 1,2dichloroetan, twardość ogólna - >250mg/l; >250mg/l; 9,55µg/l; >1000mg/l	Przeplukano złoza filtracyjne oraz całą sieć oraz zwiększono napowietrzanie	Chlorki-250 mg/l; Siarczany-250mg/l, 1,2dichloroetan-3,0 µg/l, twardość ogólna-500mg/l
3.	>100 m ³ ≤1000 m ³	Wodociąg publiczny w Chlastawie	Chlastawa, Kosieczyn, Kręcisko	Mętność-1,4NTU	Przeplukano złoza filtracyjne oraz całą instalację w SUW	Przy zalecanej wartości do 1,0 NTU)

4. Prowadzone postępowania administracyjne w zakresie jakości wody

W roku 2023 nie wydano decyzji o braku przydatności wody do spożycia. Wydano 1 decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia w miejscowości Stradzewo, ze względu na przekroczenie parametrów chlorki, siarczany, 1,2-dichloroetan, twardość ogólna
W dniu 14 grudnia 2023 r. stwierdzono przydatność wody do spożycia.

W 2023r. wydano 2 zalecenia dot. przekroczeń mętności i utlenialności KmnO₄. Po przeprowadzonych działaniach naprawczych zarządcy wodociągów okazywali sprawozdania potwierdzające doprowadzenia jakości wody zgodnej z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

5. Wpływ przekroczonych parametrów na zdrowie konsumentów w oparciu o „Wytyczne dotyczące jakości wody do picia” wydane przez Izbę Gospodarczą „Wodociągi Polskie” w porozumieniu z Światową Organizacją Zdrowia (WHO).

Chlorki-w wodzie do picia pochodzą ze źródeł naturalnych, ścieków bytowo-gospodarczych i przemysłowych, spływu wód opadowych z terenów zurbanizowanych zawierających sól stosowaną do odladzania także z dostającej się do wód solanki. Dla ludzi głównym źródłem narażenia na działanie chlorków jest dodawana do pożywienia sól kuchenna. To źródło pobrania znacznie przewyższa ilość soli dostającej się do organizmu z wodą do picia. W odniesieniu do chlorków w wodzie do picia nie zaproponowano zalecanej wartości opartej na kryteriach zdrowotnych. Stężenie chlorków przekraczające około 250 mg/l mogą jednakże powodować wykrywalną zmianę smaku wody.

Siarczany- występują w warunkach naturalnych w licznych minerałach i są wykorzystywane na skalę przemysłową ,głównie w przemyśle chemicznym. Dostają się do wody ze ściekami przemysłowymi oraz opadami atmosferycznymi- jednak najwyższe poziomy osiągnęły w wodzie podziemnej gdzie są pochodzenia naturalnego. Nie proponuje się dla siarczanów w wodzie do picia zlecanej wartości opartej na kryteriach zdrowotnych. Mimo to, że względu na ich oddziaływanie na przewód pokarmowy przy spożywaniu wody do picia zawierającej wysokie stężenia siarczanów zaleca się informowanie służb do spraw zdrowia o ujęciach wody do picia, w których stężenia siarczanów w niej przekraczają 500mg/l. Obecność siarczanów w wodzie do picia może powodować również wyczuwalną zmianę jej smaku oraz może przyczyniać się do korozji systemów dystrybucyjnych.

1,2 dichloroetan-jest stosowany głównie jako półprodukt w produkcji chlorku winylu i innych tworzyw sztucznych ,a także ,w mniejszym stopniu, jako rozpuszczalnik. W przypadku przedostania się do wód podziemnych, w następstwie niewłaściwego składowania na wysypisku, może utrzymywać się w nich przez długi czas. Wykazano ,że powoduje istotny statystycznie wzrost liczby różnego rodzaju guzów u zwierząt laboratoryjnych, w tym stosunkowo rzadko naczyń i mięsaków krwionośnych, zgromadzone dane wskazują na jego potencjalną genotoksyczność.

Twardość ogólna- Twardość wody jest skutkiem obecności szeregu rozpuszczonych w niej jonów metali wielowartościowych ,zwłaszcza kationów magnezu i wapnia. Wg WHO nie ma żadnych przekonujących dowodów, że twardość wody powoduje niekorzystne skutki zdrowotne u ludzi. Wręcz przeciwnie, wyniki licznych badań sugerują, że twardość wody może chronić przed chorobami. Jednakże, dostępne dane są niewystarczające, aby udowodnić jakiś związek przyczynowo-skutkowy. Dlatego też, przy określaniu wartości dla twardości wody, nie kierowano się wpływem twardości na zdrowie człowieka.

-Mętność - wody jest wywołana zawieszonymi w niej cząsteczkami stałymi lub koloidami utrudniającymi przenikanie światła. Może być spowodowana obecnością zarówno substancji organicznych jak i nieorganicznych. Zawiesiny te mogą w sposób istotny ograniczać skuteczność dezynfekcji, zapewniając ochronę mikroorganizmom. Mętność jest parametrem dla którego określono stężenie dopuszczalne nie z powodu zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi w razie ich przekroczenia, lecz z uwagi na ocenę jej jakości przez konsumentów. Widoczne zmętnienie wody może mieć także negatywny wpływ na jej akceptowalność przez konsumentów.

Utlenialność $KMnO_4$ - jedna z form wyrażania chemicznego zapotrzebowania tlenu. Jest wskaźnikiem zawartości w wodzie substancji organicznych, utleniających się w umownych warunkach pod wpływem $KMnO_4$. Utlenialność jest oznaczana zwykle w wodach podziemnych, nie zanieczyszczonych. Wysoką utlenialność wód może spowodować obecność w nich związków organicznych pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego. W odniesieniu do utlenialności w wodzie do picia nie zaproponowano zlecanej wartości opartej na kryteriach zdrowotnych.

6. Zgłoszenie reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody

Osoby korzystające z wody do spożycia z wodociągów w gminie Zbąszynek nie zgłaszały reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody w 2023r.

7.Ocena ryzyka zdrowotnego

Na podstawie kontroli sanitarnych oraz sprawozdań z badań wody pobranej przez inspekcję sanitarną i przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w ramach kontroli wewnętrznej, nie stwierdzono występowania stałych lub długo utrzymujących się przekroczeń

żadnego z badanych parametrów. Stwierdzone przekroczenia parametrów i nie spowodowały one bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi.

W analizowanym okresie nie odnotowano zatruc i chorób wodozależnych. Mieszkańcy gminy są zaopatrywani w wodę bezpieczną dla zdrowia ludzkiego, wolną od mikroorganizmów chorobotwórczych, pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego i substancji chemicznych w ilościach zagrażających zdrowiu. **Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi na terenie gminy Zbąszynek nie stanowi ryzyka dla zdrowia konsumentów.**

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Świebodzinie
mgr Arleta Miśkiewicz

Otrzymują :

1. Burmistrz Zbąszynka
ul. Rynek 1, 66-210 Zbąszynek
2. aa

